

Годишен доклад за дейността
на „Дентален център I Варна“ ЕООД
за 2021 година

„Дентален център I Варна“ ЕООД е лечебно заведение с предмет на дейност осъществяване на първична и специализирана и извънболнична дентална помощ, регистрирано във Варненския окръжен съд, като еднолично дружество с ограничена отговорност, 100% собственост на Община Варна. Дружеството е правоприменик на Районна стоматологична поликлиника /РСП/ Варна, съществуваща от 1953 година.

Центърът е единственото лечебно заведение за обслужване на пациенти от Варна, областта и Североизточна България, което разполага с необходимата материално-техническа база, организационна структура и висококвалифициран медицински персонал за превенция, ранна диагностика и комплексно лечение и е изпълнител по договор с РЗОК за рентгенова диагностика, първична и специализирана хирургична дентална помощ, и *единствен* за Североизточна България за лечение под обща наркоза на деца до 18 години.

Неотложната помощ и осъществяваните лечебни дейности по договор с РЗОК са нерентабилни, тъй като приходите покриват само преките разходи на дружеството за възнаграждения, осигуровки, материали и медикаменти, а непреките за издръжка и инвестиции се покриват за сметка на платените и спомагателни дейности.

Основни *цели* в дейността на „Дентален център I Варна“ ЕООД през 2021 год. бяха:

- осигуряване на достъпна и ефективна диагностика, профилактика и комплексно лечение на денталните заболявания;
- повишаване на качеството на предлаганите дентални услуги, квалификацията и мотивацията на персонала;
- поддържане на материално-техническата база и диагностично-лечебна апаратура на ниво добра медицинска практика;
- намаляване на негативното влияние върху лечебната дейност, финансовото състояние и бъдещото развитие на „Дентален център I Варна“ ЕООД във връзка с взетите решения от Общински Съвет – Варна касаещи сградата на Дружеството и на произтичащите финансови негативи от съвместната ѝ съсобственост и ползване с Община Варна.

Основни финансови показатели:

	2021 г.	2020 г.	Изменение на база 2020 г.	
Приходи, в това число:	930	865		
от дентални услуги	87%	804	750	7%
от специализирани услуги	10%	90	67	34%
от наеми на активи	3%	34	33	3%
от правителствени дарения	0%	2	15	-87%
Други приходи:				
Разходи, в това число:	947	1 173		
материали	16%	150	162	-6%
услуги	7%	64	69	-7%
персонал	72%	686	593	12%
амортизации	2%	20	26	-23%
други оперативни разходи	3%	26	322	-92%
финансови разходи	0%	1	1	0%
Финансов резултат	(18)	(308)		
Налични парични средства към 31/12.	118	125	-6%	
Относителни финансови показатели				
обща ликвидност	1.96	2,38	-18%	
бърза ликвидност	1.70	2,07	-18%	
абсолютна ликвидност	1.02	1,47	-31%	
ефективност на база разходи	0,98	0,73	34%	

През 2021 година продължи процесът на инвестиране в нови машини, оборудване с цел подмяна на стари такива и модернизацията на лечебната дейност на дружеството. Размерът на вложените средства в нови дълготрайни материални активи е 10,546 лв. Закупени са климатик Daikin, основен ремонт на климатик, работна станция към апарат Planmera Pro One, два броя микромотори СМ62-М, ремонт на подземен паркинг. Закупуването спомога за повишаване на ефективността от дентални услуги спрямо предходната година, както и оптимизиране на разходите за ел.енергия. Инвестициите са изплатени със собствени средства. Процесът на инвестиране ще продължи и през 2022 година с реализация на заложените в Бизнес план 2020 година мероприятия за модернизиране на машинния парк и сградния фонд. Очакванията на ръководството за 2022 година по отношение на приходите от предлаганите дентални услуги е да бъдат надминати нивата от 2021 година.

В следствие на взетите решения от Общински съвет – Варна, във връзка със сградата на Дружеството, драстично намаляха приходите от наеми, които съгласно чл.105 ал.2 от Закона за лечебните заведения „...остават изцяло в заведението и могат да се ползват само за финансиране на лечебната дейност.”

Спешната дентална помощ законово не е регламентирана, както и денталното лечение на социално слаби, безработни и др. които не могат да заплатят оказаната им неотложна помощ при риск за живота или здравето им. “Дентален център I Варна” ЕООД, като общинско лечебно заведение, поддържа спешен кабинет (вкл. през почивните и празничните дни). Във

връзка с COVID-19 дейността на спешния кабинет е прекратена през празничните и почивни дни. От 01.05. 2022г. спешният кабинет работи в съботни дни.

Съгласно решение на Общински съвет – Варна № 749-7-1/2/3 от 24.10.2012г., от капитала на „Дентален център I Варна“ ЕООД бяха извадени първи и втория етаж от сградата на Дружеството, с предназначение за здравно заведение, в които понастоящем са разположени 6 кабинета по детска дентална медицина, 2 кабинета от сектор ”Приемен”, ”Регистратура” и административни кабинети, за които инвестираните в годините средства за сметка на дружеството в ремонти, модернизация и ново оборудване. В капитала на лечебното заведение отново бе включен пети етаж със стойност 473 хил. лв., в резултат на което разходът за данък сгради и такса битови отпадъци беше увеличен.

В изпълнение на горесцитираното решение, необходимите средства за преместването от *първи и втори* етаж, ремонта и привеждането в съответствие с дейността на дружеството и изискванията на медицинските стандарти на *четвърти и пети* етаж в сградата, възлизат на 300 хил.лв. /по предварителна план-сметка/.

Работниците и служителите в “Дентален център I Варна“ ЕООД продължават да са безценен ресурс за осъществяване на плановете за развитие на дружеството. Натрупаният опит и умения се считат за най-големите активи в бъдеще.

Средночисленият състав на персонала през 2021 година е 31 и се наблюдава намаление в сравнение с 2020 година. Тази структура на персонал оказва положителен ефект върху факторите за ефективност през годината.

Средната работна заплата на едно лице от средносписъчния персонал на „Дентален център I Варна“ ЕООД през 2021 г. е 986 лв. , като увеличението на база 2020 г. е с 18,5%.

	2020 г.	2021 г.	Изменение
Средносписъчен състав *	37	31	(16)%
Средна работна заплата на едно лице	832 лв.	986 лв.	18,5%

* без управителя и контролора

Отрасъл “Здравеопазване”, в частност „Дентални услуги” се характеризира със сложност на технологичния процес и висок темп на технологични промени. В същото това време социалната насоченост на дружеството води до забавяне на разходите за технологично обновление. В тази ситуация съществува риск от технологично изоставане на предприятието спрямо конкуренцията. Към денталния център функционират и спомагателни звена за стерилизация, пране и събиране извозване и предаване за обезвреждане на опасни отпадъци, както и за охрана, хигиена и поддръжка на общите части и съоръжения сградата.

Наличната медицинска техника и апаратура са в сравнително добро състояние, но не са достатъчни за пълно задоволяване на денталните диагностични и лечебни нужди. Съществува необходимост от осъвременяване на наличната диагностична апаратура и доставяне на нова, която се използва във всички дентални лечебни заведения в Европейския съюз и в някои частни лечебни заведения у нас.

Фирмен риск - Оценката на този риск е свързана с естеството на дейност на “Дентален център I Варна” ЕООД. Този риск включва общ бизнес риск и финансов риск.

Общ бизнес риск - Бизнес рискът е резултат от възможните изменения на търсенето на предлаганите услуги на дружеството в резултат на промени на предпочитанията на потребителите на този тип услуги или в резултат на конкуренцията на фирмите в отрасъла.

През последните години, дружеството успява да запази позицията си единствено лечебно заведение за Североизточна България за лечение под обща наркоза на деца до 18 години. Дружеството се стреми и към по-нататъшно разширяване на своя пазарен дял, закупуване на нови и с по-добри технически показатели машини и оборудване и съвременен технологично осигуряване на предлаганите услуги. В този смисъл политиката на ръководството на “Дентален център 1 Варна” ЕООД е насочена към увеличаване на ефективността на предприятието и намаляване на бизнес риска от дейността му.

Възможността за промени в цените на предлаганите дентални услуги на дружеството в резултат на промени в цените на материалите, както и в резултат на други ценообразуващи елементи, поражда така наречения търговски риск за дейността на “Дентален център 1 Варна” ЕООД.

Инфлационен риск: От началото на 2021 г. годишният темп на инфлация в България следва тенденция на ускорение, която продължи и в началото на текущата година. Според ХИПЦ, годишната инфлация през февруари 2022 г. достигна 8.4%. Основният фактор с проинфлационно влияние бе ускореното поскъпване на суровините на световните пазари, и най-вече енергията и храните. С оглед разгръщането не само на директните, но и на косвените ефекти от това, базисната инфлация също се повиши до 5.7% на годишна база. От общата инфлация е изключена динамиката на енергийните стоки и непреработените храни.

Към настоящия момент очакванията са за продължаващо поскъпване на петрола и неенергийните суровини през 2022 г., което да започне да се забавя през втората половина на годината. В съответствие, нарастването на общото равнище на потребителските цени ще продължи да се ускорява до третото тримесечие на годината, след което ще започне да се забавя, а инфлацията в края на 2022 г. ще достигне 10%. Водещ принос за това ще имат храните, чието поскъпване ще се ускори до 16.4% на годишна база през декември. Енергийните стоки също ще допринесат положително, като повишението в цените на транспортните горива се очаква да достигне 25.1% в края на годината. Съществен принос ще имат и компонентите на базисната инфлация, поради очакваните вторични ефекти от ускореното поскъпване на енергоносителите и затрудненията във веригите на доставки. Услугите ще поскъпнат с 8.1% в края на 2022 г., а неенергийните нехранителни стоки - с 6%. Средногодишната инфлация през 2022 г. се прогнозира да бъде 10.4%.

През 2021 г. световната икономика се възстанови от спада през 2020 г., предизвикан от пандемията от COVID-19. През предходната година беше в ход и икономическо възстановяване в ЕС, но с големи различия между отделните държави, като нивото на brutния вътрешен продукт от 2019 г. не беше достигнато. Възстановяването на световната и европейска икономика беше съпроводено с по-високи разходи за енергия, затруднения във веригите на доставка и силно нарастване на цените. Високото равнище на цените, особено на енергийните стоки, предизвика ускоряване на инфлацията в края на 2021 г. до исторически нива.

Инвазията на Руската федерация в Украйна усложни допълнително макроикономическата среда в света и особено в Европа. Реалния растеж на БВП в ЕС ще се забави по линия на по-високи цени, намален износ към Руската федерация и Украйна, отлагане на част от инвестициите поради високата несигурност, забавяне/затруднения на доставки на определени суровини. Ситуацията във връзка с военния конфликт промени и икономическите перспективи за България. Спрямо предходната прогноза се очакват по-ниски растежи през 2022 и 2023 г., съответно 2.6 и 2.8%.

Конфликтът ще се отрази на икономиката чрез ограничаване на покупателната способност на домакинствата от по-високата инфлация, по-ниско външно търсене, което забавя износа, и увеличена несигурност, която ще се отрази в отлагане на частни инвестиции. Потокът на

бежанци в страната, който вече е факт, се оценява като положителен ефект върху икономическата активност.

Той ще повлияе положително за увеличението на заетостта в най-голяма степен през 2022 г. Коефициентът на безработица ще следва тенденция на намаление през целия прогнозен период. Номиналният растеж на доходите от труд в средносрочен хоризонт ще остане висок, но оценките за тяхното реално нарастване са ревизирани надолу отчитайки инфлационните процеси.

Риск продължава да бъде и епидемичната ситуация, вероятността от поява на нов вариант на вируса и въвеждането на ограничения, въпреки че данните от последната година не показват съществен отрицателен ефект върху икономиката по тази линия. COVID-19 все още не е победен и възстановяването зависи в голяма степен от развитието на болестта както в рамките на ЕС, така и извън него. На фона на неотдавнашното рязко увеличение на случаите на заразени в много държави, не може да се изключи повторното въвеждане на ограничения, които оказват въздействие върху икономическата дейност. В ЕС този риск е особено важен в държавите членки със сравнително нисък процент на ваксинация.

След 7.03.2022 г., след като Община Варна осигури достъп до дентални услуги за бежанци от Украйна, се наблюдава посещаемост от тяхна страна. Само за 2 месеца, като се има предвид, че не всички имат временен статут и са запознати с правата си на пациенти в България, може да се отбележат следните преминали през кабинетите на “Дентален център I Варна” ЕООД:

Преминали пациенти бежанци от Украйна в "Дентален център I Варна" ЕООД

Извършени дейности на бежанци от Украйна	Брой
Прегледи, вкл. 17 деца	68
Трепанация на зъб	3
Кореново лечение	3
Обтурация на зъб	2
Екстракция на зъб	5
Залепване на коронка	3
Сваляне на коронка	7
Девитализация на зъбна пулпа	3
Промивка	3
Почистване на кариозна маса	9
Лечение на кариес	3
Локална обработка на устна лигавица	1
Почистване на зъбен камък	5
Обработка на еднокоренов канал	1
Сваляне на брекети	1
Запълване на коренов канал	11

Тъй като засега единствено “Дентален център I Варна” ЕООД обслужва украински бежанци с дентална помощ, вероятно това е новата пазарна ниша за нашето дружество. Очакваме да получим финансови приходи от тази дейност, които да подобрят състоянието на дружеството.

SWOT анализ на ДЕНТАЛЕН ЦЕНТЪР I Варна ЕООД към 31.12.2021 г.

SWOT анализ на “Дентален център I Варна” ЕООД показва възможностите, които дава средата за избор.

<p align="center">СИЛНИ СТРАНИ</p> <ul style="list-style-type: none"> + Местоположение + Високо квалифициран персонал + Обновена материално-техническа база + Високо технологични дентални дейности + Комплексност на предлагани дентални услуги + Добър имидж в обществото, в града и региона + Липса на финансови задължения + Качество на предлаганата дентални услуги (акредитация, въведени медицински стандарти) + Стабилност на икономическите показатели + Водеща роля на пазара на специализирана дентална помощ + Рентген за диагностична дейност и физиотерапия 	<p align="center">СЛАБИ СТРАНИ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ограничени финансови ресурси
<p align="center">ВЪЗМОЖНОСТИ</p> <ul style="list-style-type: none"> + Нарастване на приходите от РЗОК + Увеличаване на търсенето на специализирана хирургична дентална помощ и лечение под обща наркоза + Участие в международни и местни проекти и програми + Сключване на договори с доброволно-здравноосигурителни фондове + Сключване на договори за абонаментно обслужване + Повишаване на ефективността на лечебната дейност + Подобряване на достъпа на населението до осъществяваната лечебна дейност + Въвеждане на електронна система осигуряваща контрол на качеството и устойчиво развитие 	<p align="center">ЗАПЛАХИ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Икономическата криза и последиците от нея - Запазване на ниските доходи на населението - Конкуренцията и възможната загуба на пациенти - Увеличаване на пропуснатите приходи от незаплатено лечение на социално слаби пациенти - Решенията на Общински съвет Варна за изваждане на дейността от акредитираните за това помещения и възможните ограничения върху осъществяваната лечебна дейност - Неуредените отношения във връзка със съвместното ползване на сградата с общинска администрация и раходите по издръжката ѝ

За да се стабилизира финансово му състояние трябва инвестиции в материалната база и оборудването, както и възможност за въвеждане на нови медицински технологии. Това може да се постигне чрез увеличаване на собствените ресурси или помощ от принципала – Общинския съвет.

Стратегически приоритети и задачи на ръководството на Дружеството в следващите периоди следва да са в следните направления:

1. Закупуване на нов юнит и подобряване профилактиката на денталните заболявания сред децата до 18 г.
2. Усъвършенстване на системата за управление, контрол и качество;
3. Разширяване на източниците на финансиране и предлаганите дентални услуги;
4. Преструктуриране на лечебното заведение в посока на опазване силните дейности, оптимизиране на всички видове ресурси;
5. Повишаване на качеството и рентабилността на предлаганите дентални услуги;
6. Разширяване и развитие на информационната система на “Дентален център I Варна” ЕООД.
7. Основен ремонт на сградата и внедряване на мерки за енергийна ефективност и инсталации за оползотворяване на възобновяеми енергийни източници.
8. Включване на “Дентален център I Варна” ЕООД в проекти на Община Варна за привличане на средства по Европейски програми.

гр. Варна
28 юни 2022 година

Управител:

/д-р Слава Даковска/

